



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 721/2015-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 29. októbra 2015 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jiřím Martausom, Advokátska kancelária, Ulica 1. mája 113/9, Liptovský Mikuláš, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 9 CoPr 2/2013-145 z 30. mája 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 440/2013 z 26. februára 2015 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. júna 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej

len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 CoPr 2/2013-145 z 30. mája 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 440/2013 z 26. februára 2015, ktorou žiada vydať tento nález:

„1. Krajský súd v Žiline rozsudkom č. k. 9 CoPr/2/2013-145 zo dňa 30. 05. 2013, porušil základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 9 CoPr/2/2013-145 zo dňa 30. 05. 2013 zrušuje.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6 Cdo 440/2013 zo dňa 26. 02. 2015, porušil základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zaručené v čl. 6 ods. 1 a v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

4. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 440/2013 zo dňa 26. 02. 2015 zrušuje.

5. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 296,44 eur..., ktorú sú porušovatelia povinní zaplatiť jeho právnenému zástupcovi JUDr. Jiřímu Martausovi, advokátovi so sídlom: Ul. 1. mája 113/19, 031 01 Liptovský Mikuláš.“

Ako vyplynulo zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu a z jej príloh, sťažovateľ bol ako žalovaný účastníkom konania pred Okresným súdom Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 Cpr 1/2012, v ktorom sa proti sťažovateľovi domáhal [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), zaplata sumy 1 422,29 € s úrokom z omeškania 9,5 % ročne od 15. júla 2011 do zaplata a náhrady trov konania. Žalobca žalobu odôvodnil tým,

že sťažovateľ bol od 17. septembra 2007 (do 31. januára 2011) jeho zamestnancom vo funkcii vedúceho centrálného nákupu, za čo mu bola riadne vyplácaná mzda. Sťažovateľ prijal 20. decembra 2010 zálohu na odmenu za rok 2010 v čistom 1 422,29 €. Podmienky priznania odmeny, t. j. dosiahnutie zisku v roku 2010, však neboli splnené, pretože žalobca vykázal stratu. Odmena sťažovateľovi preto schválená nebola a sťažovateľ je povinný už vyplatenú zálohu vrátiť. Pretože tak neurobil dobrovoľne v určenej lehote do 14. júla 2011, je povinný zaplatiť aj úrok z omeškania. Sťažovateľ nemohol byť pri prijatí žalovanej sumy dobromyseľný, pretože ako zamestnanec i člen predstavenstva musel predpokladať, že suma mu bola vyplatená omylom, resp. bola nesprávne určená, keďže bol priebežne informovaný o hospodárskych výsledkoch, a teda vedel, že určujúce kritériá za rok 2010 nebudú splnené.

Okresný súd rozsudkom č. k. 8 Cpr 1/2012-98 z 9. januára 2013 zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi 1 422,29 € s úrokom z omeškania 9,5 % ročne od 15. júla 2011 do zaplattenia s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným uznesením. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že podmienkou vzniku nároku sťažovateľa na odmenu za rok 2010 bolo dosiahnutie zisku spoločnosti v danom roku, k čomu však nedošlo, a sťažovateľ v čase vyplatenia zálohy na odmenu vedel, že toto kritérium naplnené nebude, preto musel z okolností predpokladať, že ide o sumu vyplatenú omylom, pri prijatí plnenia nebol dobromyseľný. Právne rozsudok okresný súd odôvodnil poukazom na § 222 Zákonníka práce, dospel k záveru, že sťažovateľ sa prijatím plnenia od žalobcu bezdôvodne obohatil na úkor zamestnávateľa a je povinný toto bezdôvodné obohatenie vydať spolu s úžitkami z neho. Za naplnené považoval i ustanovenie § 222 ods. 6 Zákonníka práce, podľa ktorého vrátenie neprávom vyplatených súm môže zamestnávateľ od zamestnanca požadovať, ak zamestnanec vedel alebo musel z okolností predpokladať, že ide o sumy nesprávne určené alebo omylom vyplatené. S poukazom na tieto ustanovenia priznal žalobcovi i úrok z omeškania odo dňa, ktorý bol na splnenie povinnosti vrátiť plnenie určený vo výzve žalobcu, ktorá bola sťažovateľovi doručená 4. júla 2011.

Sťažovateľ proti tomuto rozsudku podal odvolanie, v ktorom vyčítal okresnému súdu nepreskúmateľnosť jeho skutkového záveru, že dokazovaním bola preukázaná vedomosť sťažovateľa o tom, že poskytnuté plnenie mu nepatrí, ako aj to, že nevypočul svedka

██████████ (štatutárny zástupca jediného akcionára žalobcu) a o jeho nevypočítaní ani nerozhodol do vyhlásenia rozsudku. Vec bola nesprávne právne posúdená, pretože plnenie poskytnuté sťažovateľovi nenapĺňa znaky majetkového prospechu získaného bez právneho dôvodu, vo výplatnej páske sťažovateľa je definované ako odmena, a nie ako záloha na odmenu, čo už samo osebe zakladá dobromyseľnosť sťažovateľa. Navyše preddavok na odmenu, resp. jej časť, bol viazaný iba na očakávanie výsledkov ku koncu roku, ktoré tu v čase vyplatenia odmeny bolo. Vyplatenie odmeny bolo schválené i valným zhromaždením žalobcu (██████████ konajúcim za jediného akcionára žalobcu), a to všetkým vedúcim zamestnancom bez akejkoľvek výhrady.

Krajský súd rozsudkom č. k. 9 CoPr 2/2013-145 z 30. mája 2013 rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil. Považoval za významné, že ukazovatele rozhodujúce pre vznik práva na odmenu naplnené neboli, plnenie vyplatené sťažovateľovi bolo zálohou na odmenu, a už len preto bol sťažovateľ povinný plnenie vrátiť. Samotná dobromyseľnosť sťažovateľa už významná nie je, právnym titulom vrátenia plnenia je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu.

O sťažovateľom podanom dovolaní rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 6 Cdo 440/2013 z 26. februára 2015 tak, že dovolanie odmietol ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné [§ 243b ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) OSP]. Uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 440/2013 z 26. februára 2015 bolo sťažovateľovi doručené 30. apríla 2015.

Sťažovateľ sťažnosť na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 9 CoPr 2/2013-145 z 30. mája 2013 a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 440/2013 z 26. februára 2015 odôvodnil tým, že v konaní bol porušený princíp rovnosti zbraní, pretože krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu napriek tomu, že v konaní nebol vypočutý sťažovateľom navrhovaný svedok ██████████ a o tomto návrhu sťažovateľa nebolo ani rozhodnuté. Pritom ██████████ ako reprezentant jediného akcionára

žalobcu vykonávajúci pôsobnosť valného zhromaždenia, teda najvyššieho orgánu žalobcu, schválil vyplatenie odmeny pre sťažovateľa. Tento postup okresného súdu spochybnil zároveň nestrannosť zákonného sudcu, keď vykonávanie spravodlivosti vo veci sťažovateľa sa nejavilo spravodlivým. Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ uviedol, že jeho dovolanie bolo odmietnuté napriek tomu, že boli splnené podmienky jeho meritórneho prerokovania. Najvyšší súd tak odmietol napraviť pochybenia v protiústavnom stave, ktorý vytvorili sudy nižšieho stupňa, pritom v inej obdobnej veci považoval najvyšší súd nevykonanie účastníkom navrhovaného dôkazu za odňatie možnosti konať pred súdom a jeho dovolanie za prípustné (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 259/2010 z 26. januára 2011). Týmto postupom najvyššieho súdu bolo sťažovateľovi odopreté právo na účinný prostriedok nápravy.

## II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, má právo na účinný opravný prostriedok pred vnútroštátnym orgánom bez ohľadu na to, že porušenie spôsobili osoby pri plnení ich úradných povinností.

Ako vyplýva z petitu sťažnosti, sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia týchto práv jednak rozsudkom krajského súdu č. k. 9 CoPr 2/2013-145 z 30. mája 2013 a jednak uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 440/2013 z 26. februára 2015.

Ústavný súd sa zaoberal najprv tou časťou sťažnosti, ktorá smerovala proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 440/2013 z 26. februára 2015. Sťažovateľ v podstate namietal, že najvyšší súd odmietol jeho dovolanie ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, hoci bol povinný dovolanie meritórne prerokovať.

Najvyšší súd uznesenie sp. zn. 6 Cdo 440/2013 z 26. februára 2015 odôvodnil takto:

*„Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 ods.1 a § 238 ods. 2 a 3 O. s. p.*

*Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Dovolanie podľa § 238 ods. 2 O. s. p. preto neprichádza do úvahy. Nejedná sa ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu a ani nešlo o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p. Dovolanie nie je preto prípustné ani podľa § 238 ods. 3 O. s. p.*

*Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O. s. p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1/ písm. a/ až g/ O. s. p. (t. j. či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom). Nezistil však existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení.*

*Dovolateľ namietal odňatie možnosti konať pred súdom predovšetkým tým, že súdy nevykonali všetky navrhnuté dôkazy (výsluch svedkov ■■■■■■■■■■ a ■■■■■■■■■■). V tejto súvislosti dovolací súd poznamenáva, že samotné nevykonanie všetkých dôkazov navrhnutých účastníkmi konania nie je bez ďalšieho odňatím možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O. s. p. súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná. Dôvodnou nie je námietka dovolateľa ani v časti, že súdy neodôvodnili nevykonanie dokazovania výsluchmi týchto svedkov, keďže súd prvého stupňa na strane 23 svojho rozsudku vyjadril, prečo nepovažoval tieto výsluchy za potrebné vykonať a odvolací súd sa s odôvodnením okresného súdu v plnom rozsahu stotožnil.*

*Pokiaľ dovolateľ namietal nedostatky dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho aj prvostupňového súdu spočívajúce v tom, že nedostatočne zaoberali s jeho procesnou obranou, dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§211 ods. 2 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07). Ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p., dáva odvolaciemu súdu možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Tá je podmienená stotožnením sa so skutkovými aj právnymi dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu v plnom rozsahu. V takomto prípade je postačujúce v odôvodnení skonštatovať správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody.*

*Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol stanoviská účastníkov konania k prejednávanej veci, rozhodujúci skutkový stav, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Podrobne sa venoval otázke, či bola záloha na odmenu vyplatená žalovanému oprávnene, aj či nastali skutočnosti, pre ktoré mu mala byť vyplatená. Uviedol, ktoré okolnosti v danej veci považoval za rozhodujúce a za preukázané na strane žalobcu a osobitne vysvetlil svoje úvahy, ktoré ho viedli k záveru, že žalovaný mal vedieť, že mu*

*predmetné financie boli vyplatené neoprávnene a že je povinný toto plnenie žalobcovi vrátiť. Skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi prvostupňového súdu, pričom na zdôraznenie správnosti pripojil aj ďalšie dôvody. Jeho postup bol teda v súlade s ustanovením § 219 ods. 2 O. s. p. umožňujúcim odvolaciemu súdu odkázať na dôvody obsiahnuté v prvostupňovom rozhodnutí, ak sa s nimi plne stotožňuje. Podľa dovolacieho súdu aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v kontexte s dôvodmi uvedenými v rozsudku súdu prvého stupňa ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súdy neodôvodnili svoje rozhodnutia podľa predstáv žalovaného. Žalovaný preto neopodstatnene namietal, že odvolací súd mu svojim vyššie uvedeným postupom odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.*

*V súvislosti s námietkou dovolateľa, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci treba uviesť, že tieto vady sú relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladajú (súčasne) aj prípustnosť dovolania.“*

Ústavný súd uznáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Vyjadruje to aj znenie § 157 ods. 2 OSP, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako právne vec posúdil. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam,

prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Vychádzajúc z týchto úvah, ústavný súd dospel k záveru, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 440/2013 z 26. februára 2015 je dostatočne odôvodnené, pretože je v ňom jasne a zrozumiteľne vyložené, z akých dôvodov považoval dovolací súd podané dovolanie za neprípustné, a to vo vzťahu ku všetkým do úvahy prichádzajúcim prípadom prípustnosti dovolania.

Sťažovateľ však tvrdil aj to, že rozhodnutie najvyššieho súdu je založené na takej aplikácii dotknutých procesných ustanovení o prípustnosti dovolania, ktoré popierajú ich účel a zmysel, v dôsledku čoho malo byť jeho dovolanie meritórne prerokované.

Pravidlá týkajúce sa prípustnosti dovolania majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00; vec Pérez De Rada Cavanilles c. Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. 10. 1998).

Otázku posúdenia prípustnosti dovolania rieši zákon. Posúdenie splnenia zákonných predpokladov (podmienok) prípustnosti dovolania s negatívnym výsledkom nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov v prípade, ak zákonné pravidlá dovolanie nepripúšťajú (*mutatis mutandis* IV. ÚS 35/02). Postup súdu v súlade so zákonom nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia označeného práva sťažovateľa.

Ústavný súd nemá dôvod ani vo veci sťažovateľa odchyliť sa od tejto ustálenej rozhodovacej praxe.

Dovolací súd vo veci sťažovateľa svoje rozhodnutie o odmietnutí dovolania odôvodnil tým, že nevykonanie dôkazu navrhovaného účastníkom konania nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f) OSP, môže byť iba vadou konania, ktorú však dovolací súd môže zohľadniť iba pri rozhodovaní o prípustnom dovolaní. Tento názor najvyššieho súdu vychádza z ustálenej rozhodovacej praxe, podľa ktorej nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok (len) neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 OSP, na ktorú poukázal (R 37/1993, R 125/1999).

Z obsahu sťažnosti vyplýva iba to, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom najvyššieho súdu týkajúcim sa otázky prípustnosti dovolania v danej veci. Iba skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia sťažovateľovho základného práva už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

Ústavný súd sa stotožňuje s názorom a výkladom dovolacieho súdu vo vzťahu k ustanoveniu § 237 písm. f) OSP, podľa ktorého vadou uvedenou v tomto ustanovení nemôže byť iba nevykonanie dôkazu navrhovaného účastníkom konania. Výklad najvyššieho súdu je ústavne konformný, rovnako ako aj spôsob, akým sa najvyšší súd vysporiadal s tvrdeniami sťažovateľa v podanom dovolaní.

Pre úplnosť považuje ústavný súd za potrebné uviesť i to, že v situácii, keď neostáva než dovolanie sťažovateľa považovať za neprípustné, nemožno najvyššiemu súdu vyčítať, že sa meritórne nezaoberal samotnými dôvodmi jeho dovolania. Z rovnakého dôvodu sa potom obdobnou argumentáciou uvedenou sťažovateľom v jeho sťažnosti nemohol zaoberať ani ústavný súd.

Pretože ústavný súd nepovažoval právny názor najvyššieho súdu, ktorým odôvodnil odmietnutie dovolania vo veci sťažovateľa, za arbitrárny, svojvoľný a jeho rozhodnutie za také, ktoré by bolo založené na takom výklade ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý by popieral ich účel a zmysel, ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením práv sťažovateľa a postupom najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní sťažovateľa. Z tohto dôvodu sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 440/2013 z 26. februára 2015 odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Z rovnakého dôvodu považuje ústavný súd za vylúčené, aby napadnutým rozhodnutím dovolacieho súdu mohlo dôjsť k porušeniu práva sťažovateľa na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru.

Ústavný súd sa zaoberal ďalej sťažovateľom tvrdeným porušením základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru rozsudkom krajského súdu č. k. 9 CoPr 2/2013-145 z 30. mája 2013.

Sťažovateľ tvrdil, že k porušeniu označených základných práv týmto rozsudkom došlo tým, že krajský súd porušil princíp rovnosti zbraní, keď nevypočul sťažovateľom navrhovaného svedka, resp. napriek tomu potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny a vec sťažovateľa i nesprávne právne posúdil.

Krajský súd rozsudok č. k. 9 CoPr 2/2013-145 z 30. mája 2013 odôvodnil takto:

*„Z obsahu spisu a vykonaného dokazovania prvostupňovým súdom mal i odvolací súd preukázané, že navrhovateľ sa domáhal zaplattenia sumy 1 422,29 Eur, ktorá predstavovala vyplatenú zálohu (preddavok) na odmeny za rok 2010, pre ktoré však neboli splnené za dané obdobie ukazovatele, a preto nárok na vyplatenie odmeny nevznikol. Odporca vyplatený preddavok odmietol dobrovoľne vrátiť, a preto poskytnuté plnenie považoval navrhovateľ za bezdôvodné obohatenie, ktoré získal odporca bez právneho dôvodu. Prvostupňový súd sa oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi, najmä listom zo dňa 24. 2. 2010, ktorým predstavenstvo spoločnosti (ktorého členom bol aj odporca)*

dozornej rade navrhlo pre výkonných manažérov súbor ukazovateľov, ktorých splnenie je predpokladom pre vyplatenie ročnej odmeny, ako aj spôsob výplaty (ako preddavok na základe písomného vyhodnotenia plnenia ukazovateľov predloženého predstavenstvom na rokovanie dozornej rady, po schválení dozornou radou), zápisnicou z mimoriadneho zasadnutia dozornej rady z 20. 4. 2010, kde boli stanovené ukazovatele hmotnej zainteresovanosti pre výkonný manažment na rok 2010, predbežným vyhodnotením ročných ukazovateľov zo dňa 20. 10. 2010, ako aj ostatnými listinnými dôkazmi a po výsluchu účastníkov a svedkov dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný.

Podľa názoru odvolacieho súdu postup prvostupňového súdu bol správny, v dostatočnom rozsahu bolo vykonané dokazovanie, riadnym spôsobom zistený skutkový stav veci a prijatý správny právny záver. V danej veci je nepochybné, že navrhovateľ prostredníctvom svojich orgánov, kde v predstavenstve pôsobil aj odporca, stanovil ukazovatele hmotnej zainteresovanosti vedúcich pracovníkov s tým, že v prípade ich splnenia vznikne nárok na vyplatenie ročnej odmeny. Jednou z podmienok bolo dosiahnutie kladného hospodárskeho výsledku spoločnosti, čo sa za rok 2010 nestalo. Odporcovi však bola vyplatená záloha (preddavok) na ročnú odmenu, ktorej vyplatenie bolo viazané na splnenie jednotlivých ukazovateľov. Pretože k splneniu týchto ukazovateľov nedošlo, nevznikol odporcovi ani nárok na vyplatenie ročnej odmeny. Ak mu bol za týmto účelom vyplatený preddavok, je potrebné ho vrátiť späť. Posudzovanie dobromyseľnosti pre prijatie plnenia v tomto prípade nemá význam. Ak je prijatá záloha na ročnú odmenu, pričom vyplatenie celej je viazané na splnenie určitých kritérií, ktoré však v konečnom dôsledku splnené neboli, je zrejmé, že nárok na vyplatenie ročnej odmeny nevznikol, a teda nevznikol ani nárok na ponechanie si zálohy vyplatenej z tohto titulu. V zmysle § 222 ods. 2 Zákonníka práce sa v tomto prípade za bezdôvodné obohatenie považuje majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu.

Odvolací súd sa vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti s rozhodnutím prvostupňového súdu, právnym posúdením veci, ako aj zdôvodnením rozsudku plne stotožňuje a v zmysle § 219 ods. 2 O. s. p. na tento poukazuje. Odvolateľ k veci samotnej neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa prvostupňový súd nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne na to rozhodnutie prvostupňového

*súdu. Z tohto dôvodu odvolanie odporcu odvolací súd nepovažoval za dôvodné a napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdil.“*

Pokiaľ sťažovateľ vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu zdôrazňuje nedostatočnosť jeho odôvodnenia, je potrebné aj v tomto prípade pri posudzovaní ústavnej opodstatnenosti tejto argumentácie vychádzať zo stabilne zaujímaného právneho názoru ústavného súdu, podľa ktorého pre plnú realizáciu základného práva účastníka konania na spravodlivý proces postačuje také odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia.

V prípade rozhodnutia krajského súdu vo veci sťažovateľa sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, a preto sa v odôvodnení mohol obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia. V takomto prípade je potrebné posudzovať odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v jednote s odôvodením rozhodnutia súdu prvého stupňa. V prípade sťažovateľa obe tieto rozhodnutia ako celok dostatočne reagovali na všetky argumenty sťažovateľa uvádzané v priebehu súdneho konania. Argumentácia sťažovateľa v odvolaní nebola argumentáciou novou a aj s týmito dôvodmi sa dostatočne vysporiadal už súd prvého stupňa. Odvolací súd považoval za správne skutkové zistenia okresného súdu vyplývajúce z vykonaných dôkazov. Osobitne krajský súd reagoval i na sťažovateľom v odvolaní uvedené tvrdenia týkajúce sa dobromyseľnosti sťažovateľa pri prijímaní plnenia a celkom jednoznačne a presvedčivo právne uzavrel, že v tomto prípade ide o majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu (§ 222 ods. 2 Zákonníka práce), pretože sťažovateľovi bola vyplatená záloha na ročnú odmenu, pre vyplatenie ktorej mu však nárok nevznikol. Potom je už skutočne bez významu, či zálohu na odmenu prijal sťažovateľ dobromyseľne. Za tejto situácie bol i výsluch [REDAKOVANÉ] k navrhovaným otázkam nadbytočný.

V prípade sťažovateľa nejde o prípad, v ktorom by krajský súd formalistickým postupom umožnil presadenie zrejmej nespravodlivosti. Krajský súd naopak, dôsledne zvažujúc nielen dôvody prvostupňového rozhodnutia, ale aj odvolacie argumenty

sťažovateľa, poskytol po vyhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa v súlade s princípmi spravodlivosti nakoniec ochranu žalobcovi.

Pokiaľ sťažovateľ v sťažnosti poukazoval na ústavne nekonformnú aplikáciu ustanovení právnych predpisov a vyhodnotenie výsledkov vykonaného dokazovania spôsobom, ktorý považuje za nesúladný s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, čím malo dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru, išlo vo svojej podstate iba o opakovanie argumentov, ktoré sťažovateľ uvádzal už v priebehu konania pred okresným súdom.

Ako vyplýva z § 222 ods. 1 a 2 Zákonníka práce, ak sa zamestnanec bezdôvodne obohatí na úkor zamestnávateľa..., musí obohatenie vydať. Bezdôvodné obohatenie je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Pokiaľ tieto ustanovenia aplikoval krajský súd na vec sťažovateľa tak, že z nich vyplýva, že ak sťažovateľovi bol „*vyplatený preddavok, je potrebné ho vrátiť späť*“, nemožno dospieť k záveru, podľa ktorého by takýto výklad popieral účel a zmysel týchto ustanovení.

Právne názory odvolacieho súdu vyjadrené v rozsudku č. k. 9 CoPr 2/2013-145 z 30. mája 2013 ani podľa názoru ústavného súdu nevybočujú z medzí pravidiel ústavne konformnej aplikácie ustanovení Zákonníka práce.

Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným postupom a rozsudkom krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní v tejto časti sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. októbra 2015